

**ANNUAL
MEETINGS**
2024 | WASHINGTON DC
INTERNATIONAL MONETARY FUND
WORLD BANK GROUP

October 25, 2024 (B)

Address by **KRISTALINA GEORGIEVA**,
Chair of the Executive Board and
Managing Director of the International Monetary Fund,
to the Board of Governors of the Fund
at the Joint Annual Discussions

Как да се справяме по-добре

Кристалина Георгиева

Управляващ директор на

Международния валутен фонд

петък, 25 октомври 2024 г.

Благодаря Ви, г-н Мунавар, а на всички вас — добро утро!

За мен е привилегия да се обърна към вас от името на талантливите и отдадени служители на МВФ — и да го направя заедно с Аджай Банга, който е прекрасен партньор на Фонда от самото си встъпване в длъжност. Аджай, не мога да подчертая в достатъчна степен колко много се възхищавам на Вашето лидерство на Световната банка и колко ценя нашето партньорство — както между нас, така и между нашите институции!

Нека започна с някои добри новини: инфлацията е в отстъпление. От 5.7 процента през четвъртото тримесечие на миналата година, според прогнозата в нашия доклад *Световна икономическа перспектива* глобалната инфлация ще спадне до 5,3 процента през текущото тримесечие и допълнително до 3,5 процента през четвъртото тримесечие на 2025 г., с по-бърз темп на намаление в развитите икономики. Строгата парична политика дава резултат, без да пречупва гръбнака на световната икономика. Чувство на дълбоко облекчение.

Но все още не е време да празнуваме, включително защото новите по-високи ценови равнища ще останат реалност, въпреки че инфлацията намалява. Семействата страдат.

В перспектива светът е изправен пред траектория на нисък растеж и висок дълг:

- Прогнозираме, че през следващите пет години световният БВП ще нараства с анемичния среден темп от 3,2 процента годишно — вижте само как през годините прогнозите ни са били преразглеждани и ревизирани все в посока надолу.
- Същевременно прогнозираме, че световният публичен дълг ще продължи да нараства — с риск да надхвърли основната ни прогноза с до 20 процента от световния БВП при тежък, но вероятен негативен сценарий. Държавният дълг в света възлиза на сто трилиона долара. Повисоките лихвени плащания поглъщат все по-голяма част от бюджетните приходи, особено в страните с ниски доходи и нововъзникващи пазари. Всичко това се случва на фона на повишаващ се натиск за разходване на публични средства.

Сред разходните приоритети са разходите, свързани с климата и демографията, а в страните с

НОВОВЪЗНИКВАЩИ пазари и с ниски доходи — инвестициите за преодоляване на различията в развитието. Според [проучване](#) на МВФ до 2030 г. тези разходи ще увеличат годишните разходи с около 7 процента от БВП в развитите икономики, с 9 процента от БВП в нововъзникващите пазари и с 14 процента в развиващите се страни с ниски доходи.

Но лошата новина е, че светът се раздробява и търговията вече не е онзи мощен двигател на растежа, какъвто беше в миналото. Отстъплението от глобалната икономическа интеграция, продиктувано както от опасения за националната сигурност, така и от гнева на онези, които тя е наредила от страната на губещите, е видимо в разрастването на мерките на индустриалната политика, търговските бариери и протекционизма.

Трябва да свършим още **много** работа.

Моето послание към нашите членове е следното: първо, **насочете се към възстановяване на фискалните резерви**; второ, **инвестирайте в реформи, стимулиращи растежа**; и трето, **работете заедно за справяне с глобалните предизвикателства**.

С облекчаването на паричната политика **фискалната консолидация** трябва да започне сега. Доверието изисква убедителна комуникация с обществеността. Многогодишните фискални планове следва да очертават пътища за консолидация, съобразени с конкретната ситуация във всяка страна.

Това е **нелека** задача. Правителствата са изправени пред дилемата — а още по-точно пред „трилемата“ на големите разходи в съчетание с политически ограничения в данъчното облагане и необходимост от възстановяване на резервите.

Мобилизирането на вътрешните приходи ще бъде от решаващо значение

за много страни, които се стремят към промяна на траекторията на своето развитие. Инвестициите, които насърчават растежа, трябва да бъдат защитени, особено в областта на климата и технологиите. А консолидацията трябва да бъде планирана така, че да не е за сметка на социалната защита и работните места.

МВФ може да помогне. В Ямайка, например, правителството осигури обществена подкрепа за внимателно разработен пакет от реформи в областта на приходите и разходите, които защитиха публичните инвестиции и социалните разходи. Същевременно в периода 2012 – 2022 г. правителството успя да намали дълга на страната почти наполовина. През последните три десетилетия повече от 20 държави успяха да увеличат данъчните си приходи с над 5 процента от БВП. Има множество добри примери.

Успоредно с фискалната консолидация държавите трябва да започнат

амбициозни **реформи** за повишаване на потенциала си за растеж. По-високият растеж помага не само за създаването на добре платени работни места, но и облекчава фискалната трилема, като генерира по-високи данъчни приходи.

Тези реформи обхващат мерки на пазара на труда, като повишаване на квалификацията и намиране на подходящи работни места, мерки на продуктовия пазар, целящи намаляване на бюрокрацията и мобилизиране на спестяванията, както и специфични мерки за насърчаване на иновациите и повишаване на производителността. В развитите икономики ключови приоритети са рисковият капитал и интеграцията на капиталовия пазар; в други страни фокусът трябва да бъде върху стъпки за подобряване на управлението и институциите.

Постигането на истински напредък е **възможно**. Ново [проучване](#) на МВФ показва, че реформите се осъществяват най-добре чрез двустранен диалог с

обществеността, като се вземат мерки за смекчаване на въздействието върху тези, които са под риск да загубят.

Вътрешните политики обаче няма да са достатъчни. За да се справим с днешните глобални предизвикателства, се нуждаем — повече от всякога — от

сътрудничество и многостранни действия. МВФ и Световната банка имат решаваща роля в тази област.

Да вземем например въпроса за дълга. В страните, които са на ръба на фискалните затруднения, са необходими активни стъпки за възстановяване на устойчивостта на дълга. Фондът приоритизира преодоляването на произтичащата от дълга уязвимост и подобряването на реструктурирането на дълга, като усилията му вече дават резултат. Общата рамка вече доведе до важни постижения за Гана и Етиопия — макар да са необходими допълнителни усилия за повишаване на предвидимостта и ускоряване на графици за третиране на дълга.

Напредъкът беше подкрепен от засиленото сътрудничество между заинтересованите страни в рамките на Кръглата маса за глобалния държавен дълг, което спомогна за постигането на консенсус по техническите въпроси.

В днешната нагорещена геополитическа обстановка не можем да приемаме сътрудничеството за даденост. Ето защо всичко, което правим във Фонда, е насочено към предоставяне на стойност на нашите членове, съобразена с техните нужди.

Нашето двустранно наблюдение предоставя навременна диагностика и съвети, подпомагайки държавите в прилагането на стабилни политики. По време на пандемията той беше от ключово значение за подпомагане на държавите в спешното формулиране на съгласувани политически отговори, въпреки голямата несигурност.

Фокусът на редовните ни консултации с държавите членки варира от подкрепа за

институционалното развитие в нестабилни и засегнати от конфликти държави, през управление на капиталовите потоци в икономиките с нововъзникващи пазари, до консултации относно детайлите на политиката на лихвените проценти в страните с развити икономики. Задълбочихме и анализа си на предизвикателствата пред макроикономическата политика, породени от зелената и цифровата трансформация.

Нашето многостранно наблюдение след това обединява всички тези елементи, за да извлече междусекторни поуки за всички. И тук целта е да се гарантира, че проблемите се идентифицират и решават на ранен етап. Именно това правим в нашите водещи доклади: *„Световна икономическа перспектива“*, *„Доклад за глобалната финансова стабилност“* и *„Фискален монитор“*.

Всичко това се допълва от работата ни за **развитие на капацитета**. Само през

последните пет години сме осъществили хиляди мисии за техническа помощ, като сме предали знания и сме изградили дълбока основа за добра воля в този процес.

Накратко, ние сме **основната световна преносна линия** за споделяне на опита на с всички наши държави членки.

Освен това Фондът играе уникалната роля на кредитор в центъра на **глобалната мрежа за финансова сигурност**.

Ние сме първите, които реагират при проблеми. Страните знаят, че сме тук, за да им подадем ръка, ако залитнат и паднат — особено най-бедните и най-уязвимите.

Увеличихме отпускането на заеми, за да подкрепим реформите и да помогнем на уязвимите държави да посрещнат нуждите, свързани с платежния баланс, и за да изградят устойчивост в условията на множество сътресения.

Барбадос и Бенин, Кабо Верде и Коста Рика, Молдова и Мароко, Суринам и Шри Ланка — списъкът на последните успешни програми на МВФ е дълъг.

В годините след началото на пандемията поставихме рекорди както по общия обем на отпусканите от нас заеми, така и по броя на подпомогнатите държави, като размерът на предоставените при облекчени условия и непогасени към момента заеми от нашия доверителен фонд за намаляване на бедността и растеж се утрои до 28 млрд. А за по-малко от три години от създаването му 20 държави получиха дългосрочни заеми от нашия Доверителен фонд за устойчивост и стабилност в подкрепа на прилагането на политики за повишаване на устойчивостта към изменението на климата.

В момента във Фонда излагаме произведение на изкуството, което отразява по красив визуален начин обема на заемите, които сме предоставили през

десетилетията — резултатите са наистина забележителни, моля, заповядайте и се убедете сами!

Увеличението на квотите с 50 процента, за което се договорихме миналата година в Маракеш, затвърждава **капацитета ни за отпускане на заеми.** Ще надграждаме върху тези основи, като продължаваме да усъвършенстваме нашия инструментариум. Укрепването на ролята на Фонда в отпускането на заеми и на предпазните кредитни инструменти засилва глобалната мрежа за финансова сигурност. От това печелят всички държави, защото по-малко нестабилност означава, че целият свят се справя по-добре, и защото обединяването на ресурсите е ефективно и резултатно.

Подкрепата на фонда е от съществено значение за страните с ограничен капацитет за изграждане на международни резерви — и това е двойно по-важно, като се има предвид, че пет страни притежават повече от

половината от общите резерви в света, докато много страни остават относително незащитени.

В МВФ току-що станахме свидетели на чудесен пример за сътрудничество в самото навечерие на настоящите Годишни срещи. Отчитайки годините на висок нетен доход, нашият Изпълнителен съвет прие набор от мерки, които, първо, ще запазят финансовата стабилност, която е в основата на подкрепата ни за нашите членове; второ, ще намалят таксите и надбавките върху редовното ни кредитиране средно с 36 процента; и, трето, ще предоставят цялостен пакет от реформи и финансиране, който повишава капацитета ни за отпускане на заеми на преференциални условия повече от два пъти и поставя подкрепата ни за страните с ниски доходи на стабилна основа за години напред.

Освен същността на тези важни реформи, позволете ми да подчертая и това, че успяхме да осигурим

единодушна подкрепа. Нито една държава членка не възрази.

Това не се случи „просто така“ — трябваше да работим много усилено за тази подкрепа и и да проведем многобройни консултации с нашите членове, за да постигнем резултат, който в крайна сметка да е полезен за всички.

Това е ценна поука за идните години. Без значение колко трудна е геополитическата обстановка, можем да работим, за да запазим духа на реалното **сътрудничество с конкретни измерения и действия.** Държавите се обединяват не от идеализъм или благотворителност, а в името на просветения си личен интерес.

За да вършим добре работата си, трябва да се стремим към **приобщаване.** В този дух ви моля да се присъедините към мен и да приветстваме сърдечно министър-председателя Даниел Риш и неговия екип — те са тук като представители на

нашия най-нов, 191-и член: Княжество Лихтенщайн.

Също така не трябва да спираме да се стремим към справедливо **представителство** на света, в който живеем. Продължаваме да работим с нашия Съвет и с членовете, за да разработим до юни възможни подходи като ръководство за по-добро отразяване на тежестта на членовете в световната икономика, включително чрез нова формула за определяне на квотите.

Гласът също има значение. Радвам се, че на 1 ноември нашият Съвет ще приеме трети директор за страните от Африка на юг от Сахара, което ще добави повече тежест към гласа на този регион.

И на последно място, но не по важност, сътрудничеството не се осъществява във вакуум. Във Фонда разчитаме на институционалната си сила и на нашия отличен персонал, за да оказваме подкрепа на нашите страни членки.

Моля, присъединете се към мен с аплодисменти за всички наши служители!

Позволете ми да завърша с един анекдот.

Тази година, когато отбелязваме осемдесетата годишнина от историческата конференция в Бретън Уудс, с Аджай решихме да посетим родното място на нашите институции. Взехме със себе си група водещи мислители за два дни размисъл. Отидохме да почерпим вдъхновение от нашите основатели: хората, които дори в най-мрачните дни на повсеместна война са успели да формират облика на един нов свят. И разбрахме: ако Кейнс и Уайт са могли да хвърлят светлина в един толкова тъмен тунел, то очевидно нашата мисия е да продължим да **носим техния факел**.

През тези два дни миналия месец небето над Бретън Уудс беше предимно тъмно и мрачно. Но слънцето изведнъж проби

облаците и майката природа ни подари великолепна двойна дъга. На фона на сменящите багрите си листа по склоновете на планината Вашингтон през есента тя беше **поразителна гледка**. Не мога да я опиша по друг начин.

Приехме това като ясно знамение и напомняне, че слънцето винаги е горе на небето, а облаците идват и си отиват. Нашите основатели са ни оставили наследство, което да ни помогне да се справим с мрачните времена. И ние ще го направим, защото знаем, че е **възможно**.

Благодаря Ви!